

GAZDASÁGI PROGRAM

Réde

2024 – 2029.

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés	3
2. Réde múltja és jelene	3
3. Általános irányelvek	4
4. Gazdaságfejlesztés	5
5. Épített és természeti környezet védelme	6
6. Úthálózat	7
7. Turizmus és idegenforgalom	7
8. Köznevelés, egészségügyi és szociális ellátás	8
9. Kulturális, szabadidős és sportélet	9

1. Bevezetés

A program elkészítésénél figyelembe kívántuk venni korábban meghatározott fejlesztési célokat, az uniós és nemzeti fejlesztési célokat. Igyekeztünk figyelembe venni tágabb környezetünk, térségi, országos, uniós célok elvárásait.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény alapján a helyi önkormányzat feladatai ellátása során erősíti a település önfenntartó képességét, feltárja lehetőségeit és hasznosítja saját erőforrásait, valamint a helyi közügyek, a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok különösen: a településfejlesztés, településrendezés. A törvény szelleme szerint településünk is igyekszik minél hatékonyabban feltárni és hasznosítani lehetőségeit, adottságait.

2. Réde múltja és jelene

Réde község a Bakony hegység északi alján, a Kisalföld találkozásánál helyezkedik el. Komárom-Esztergom megye, Veszprém megye, Győr-Moson-Sopron megye hármass megyehatárán helyezkedik el. Kisbéri járáshoz tartozik.

Az 1284 fő lakosú, gyönyörű fekvésű bakonyaljai község a 82-es főúttól 5, a 81-es főúttól 15 km-re fekszik. Három oldalról összefüggő erdő fogja körül. Tájképi szépségei kiemelkedőek, a vadászható vadvilág, a pihenésre alkalmas tiszta levegőjű romantikus környezet itt tartja, visszatérésre készíti a látogatót.

Az eddig fellelt oklevelekben első ízben 1234-ben Rade településnévvel találkozhatunk. 1308-ban Nemesréde néven szerepel. Ekkor Réde a cseszneki váruradalomhoz tartozott. 1392-ben Zsigmond király Csesznek várát Garai Miklósnak ajándékozta, ekkor már Nagyréde néven szerepel. A bronzkorban, a római korban, és az avar korban is lakott hely volt.

A község életét 1636-tól az Esterházy-uradalom határozta meg, területének jelentős része nagybirtok volt. A falu területén húzódó, a XVIII. századból származó kastélykert ma parkerdő. Juharok, hársak között különböző fenyők díszlenek szép tisztásokkal váltakozva.

A parkban áll a műemlék jellegű katolikus templom: hajójának boltozatán barokk falképpel. Jobb falához épült Esterházy Imre síremléke 1792-ben Gróf Esterházy Imre Pilgram építész tervei alapján 1780-ban gyönyörű 32 szobás kastélyt és angolkertet építtetett. A park őrzi az egykori kastély maradványait is.

A településen látogatható vadászati kiállítás magánkézben van, melynek az egykori intéző ház ad otthont. Az épület felújítására magántőkéből került sor 2013-ban.

Az 1914-18. évi I. világháborúban elhalt 53 rédei hős emlékére állított emlékmű, amely korabeli magyar katona áll a talapzaton kőből faragva. A második világháború harcai 1945. március 24-én értek véget a község területén, melyben sok rédei katona halt hősi halált. Részükre a község közepén hősi emlékművet emeltek.

A településtől 4 km-re lévő Lesaljamajor és az itt működő Major Fogadó a Magas- vagy az Öreg-Bakony északnyugati lábánál, erdővel övezve, rendkívül szép természeti környezetben helyezkedik el. Ez az egész hegyvidék legregényesebb, gyalogos kirándulási lehetőségeiben legváltozatosabb vidéke (Ördög-rét, Ördök-árok, Kőmosó-völgy).

Rédén jelenleg az önkormányzat által társulásban fenntartott óvoda, valamint a közös hivatali székhelye működik. Általános iskolája a tankerület fenntartásában működik, a minőségi oktatás, a tanórán kívüli foglalkoztatás széles spektruma és magas színvonala több településről vonzza a tanulókat. A település képviselő-testülete 7 fővel működik. A településen kulturális örökségünk megőrzéséért, ifjúságért, szociális biztonságért, környezetvédelmi és sportcélokért, valamint nemzeti identitástudat megőrzéséért létrehozott alapítvány működik. A település testvértelepülési kapcsolatot ápol a szlovákiai Keszegfalva településsel.

A településen élénk a civil élet. Polgárőrség, önkéntes tűzoltóság, vöröskereszt helyi szervezete, hagyományőrző társaság és nyugdíjas klub működik, valamint az önkormányzat által alapított közalapítvány.

3. Általános irányelvek

Réde község erőforrásainak, adottságainak hatékony felhasználása csak hosszú távú tervezéssel alapozható meg. Az elmúlt évek tekintetében állami bevételeink jelentősen lecsökkentek. Saját bevételeink növelése egyik fő célunk a következő 5 évben.

Peremterület révén a megyeszékhely, illetve annak ipari potenciálja ez irányú elképzeléseinket jelentősen korlátozza, így elsősorban az előrelépés lehetőségét saját erőforrásaink minél hatékonyabb kihasználásában és a pályázati lehetőségek minél szélesebb spektrumú kihasználásában látjuk.

Kiemelt feladatként kezeljük önkormányzatunk kötelező feladatainak magas szintű ellátását. A költségracionalizálási törekvések megvalósítására külső forrást kell igénybe vennünk.

A közösségi élet fejlesztéséhez kapcsolódó beruházásaink, azok bekerülési költségei miatt külső segítséget igényelnek, ezért a pályázati- és egyéb forrásokat, lehetőségeket minél hatékonyabban igyekszünk kihasználni. Legfőbb fejlesztéseink a 2024-2029 közti időszakra a következők:

- Szolgálati lakás építése, és a meglévők felújítása
- Konyha felújítása és korszerűsítése
- Óvodai és települési játszótéri elemek cseréje
- Bel- és külterületi csapadékvíz elvezetés, vízrendezés
- Buszöblök, buszvárók, és a biztonságos gyalogos közlekedést szolgáló járdaépítések, felújítások
- közintézmények megfelelő parkolási feltételeinek megoldása
- további energetikai korszerűsítés
- Bel- és külterületi utak karbantartása, felújítása
- sportolási lehetőségek bővítése, füves pálya kialakítása, kerékpáros túraútvonal fejlesztése 6 Bakonyalja-i település konzorciumával
- erdősítési programban részvétel, erdőtelepítési-, településfásítási programban részvétel
- zöldfelületek karbantartása, fásítás és közterületi virágosítás
- közlekedést szolgáló akadálymentes hidak, járdák felújítása
- településközpont fejlesztése
- meglévő helyi vállalkozások segítése, meglévők bevonása, munkahely teremtés érdekében
- lehetőség biztosítása a fiatal családoknak a letelepedésre, építési telkek kialakításával

5. Gazdaságfejlesztés

Réde legjelentősebb gazdasági szereplője a Rédei Kertimag Zrt., jelentősebbek továbbá a helyi személyszállítási és fuvarozási szolgáltatók. Jelentős az erdészeti, fa- és fűrészipari tevékenységet folytatók gazdasági potenciálja.

Ezenkívül működnek egyéni vállalkozások, de a foglalkoztatás terén elhanyagolható a hatásuk, ezért munkaadóként az önkormányzat is jelentős foglalkoztatónak mondható. Önkormányzatunk célja, hogy a maga eszközeivel, lehetőségeivel támogassa a már helyben működő vállalkozások bővülését, és új munkahelyteremtő vállalkozások megtelepedését. Az önkormányzat helyi adópolitikájával is ösztönözni kívánja a munkahelyteremtő beruházások megvalósulását, valamint hatékonyságnövelő, költségcsökkentő intézkedéseivel lehetőséget kell, hogy teremtsen a helyi gazdaságfejlesztésre.

A közösségi / közcélú, közfoglalkoztatotti / munkavégzés kereteit teljes körűen igyekszünk kihasználni, ezzel is előmozdítva a programban résztvevők munka világában tartását.

6. Épített és természeti környezet védelme

Településünket körül ölelő erdők rendkívüli természeti értékkel bírnak. Célunk a falu bel- és külterületén található természeti és épített környezet védelme és megóvása, a környezetkárosítás megakadályozása. Összességében a környezetvédelem területén a szemlélet formálását, a környezettudatos életmódra való felhívást tartjuk a fő feladatunknak, a környezettudatos életmód lehetőségének megteremtése mellett.

A lakosságnál keletkező háztartási hulladék szelektív összegyűjtése, elhelyezése megoldott a településen. A szervezett hulladékszállítás keretében megoldott a szerves és szervesetlen hulladék elszállítása. A fiatalok és a lakosság környezettudatosságra nevelése érdekében minden tavasszal a diákok és a civil szervezetek részvételével szemétszedési akciót szervezünk, munkálatokat végzünk. A szerves hulladékok esetében fontosnak tartjuk a helyi komposztálás elterjesztését. Ennek érdekében községi, közösségi komposztáló kialakítását kell elvégezni, mert a jelenleg alkalmazott zöldhulladék lerakó telítettsége igen magas szintű.

Az építési, veszélyes és háztartási hulladék szelektív elhelyezésére lehetőséget nyújtanak a rendszeresen szervezett eseti hulladékgyűjtések, továbbá a polgárdi regionális hulladéklerakó.

Fontos a település külterületén az illegális szemétkerakás megakadályozása, felszámolása. Célunk már gyermekkortól kezdve a környezettudatosság erősítése.

A község belterületén lévő parkok, zöldterületek megújítása és ezek állapotának megőrzése, fejlesztése a cél.

7. Úthálózat

Rédén 15 belterületi utca és két lakott külterület található.

Utcák: Ady E. u., Arany J. u., Dózsa u., Kertész utca, Kinizsi u., Kossuth u., Ifjúság u., Jókai u., Petőfi u., Rákóczi tér, Szabadság u., Széchenyi u., Táncsics u., Várhely u., Temető út

Lakott külterület: Lesalja Major, Páskom dűlő

Arany J. utca és a Petőfi utca állami tulajdonban vannak, karbantartásuk, kezelésük a Magyar Közút Nonprofit Zrt. hatáskörébe tartozik.

A belterületi utak közül 15 aszfaltos, melyek karbantartása szükséges, továbbá a lakott külterületek fejlesztése a településrészek fejlődésével és a biztonságos közlekedés kialakításával indokolt.

A településen belüli biztonságos gyalogos és a kerékpáros közlekedés feltételeinek biztosítása érdekében az állami tulajdonú utak vonatkozásában külső forrás bevonásával tervezünk. Szükséges lenne a gyermekek számára biztonságos átkelőhely kialakítása.

A közintézményeink környezetében szükséges a megfelelő parkolási helyek kialakítása.

Szükséges a külterületi utak állapotának a rendezése az érdekeltek bevonásával.

Az úthálózat részét képező árokrendszer jelentős felújítást igényel. Szükséges lenne a település gyaloghídjainak felújítására is.

8. Turizmus és idegenforgalom

A település turisztikai törekvései a korábbi Uniós fejlesztési ciklusban is szerepeltek. Több turisztikai attrakcióval bír a település, úgymint vadászati kiállítás, Lesalja major, Eszterházy park és kastélyrom, műemlék épületek és templomok. Jelentős a vadászati turizmus. Az idegenforgalom számottevő a településen. A XXI. század elvárásainak megfelelő honlap működtetésével, valamint esetleges reklámfelületek biztosításával a helyi idegenforgalmi vállalkozások forgalmát lehetne fellendíteni.

9. Köznevelés, egészségügyi és szociális ellátás

Önkormányzatunk Bakonybánk településsel közösen létrehozott óvodában biztosítja az óvodai feladatellátást, melynek fenntartója Réde Község Önkormányzata. A székhelyintézménynek hely adó épület fenntartásához minden segítséget megadunk, hiszen a település fejlődésének egyik záloga oktatási intézményünk megtartása. Az épület fenntartási költségeinek csökkentésére megújuló energiát is felhasználunk. A villamosenergia felhasználás szaldós elszámolásának lejárta után alternatív megoldás keresése (lokális energiátároló).

A nevelés színvonala biztosítja az intézménybe járó gyermekek számának stabilitását. Az infrastrukturális feltételeket az önkormányzat minden lehetőséget igénybe véve biztosítja.

A konyhafelújításra elnyert közel 21 millió forintos támogatásból a konyha belső felújítására és eszközeinek cseréjére került sor, ami által a diák- és a szociális étkeztetést, valamint a felnőtt vendégétkeztetést biztosítjuk.

Az óvoda épületének felújítása részben megtörtént. További lehetőségeket is szeretnénk kihasználni, amennyiben pályázatok ismertté válnak.

A rédei Móra Ferenc Általános Iskola a tankerület fenntartásában működik. Az oktatás színvonala az oktatási intézmény hosszú távú működésének záloga. Az intézmény működéséhez intézményünk is hozzájárul, amennyiben ilyen irányú kérés fogalmazódik meg. Az oktatás helyben tartása az önkormányzat egyik fő célkitűzése.

Az önkormányzati feladatok közül Kisbéri Többcélú Kistérségi Társulás keretében történik a gyermekjóléti és családgondozói feladatok ellátása, valamint a házi segítségnyújtás szolgáltatás működtetése.

A védőnői, háziorvosi, szolgáltatás biztosított, személyi és tárgyi feltételei megfelelőek, az eszközpark állományát a lehetőségekhez mérten gyarapítjuk. A településen fogorvosi ellátás is biztosított heti rendszerességgel. Havonta gyermekorvos látja el a betegeket.

10. Kulturális, szabadidős és sportélet

A helyi kulturális élet központja a könyvtár és a kultúrház, mely lehetőséget biztosít a község kulturális rendezvényeinek, valamint a helyi civilszervezetek, összeföveteleinek, rendezvényeinek. Az ifjúsági klub környező lakosság zavarása nélküli működését hosszú távon biztosítjuk. Az Eszterházy kastélyparkban szabadtéri rendezvényhelyszín kialakítására került sor, ennek újabb funkciókkal bővítésére lenne igény.

A kulturális programok szervezésében, megvalósításában az önkormányzat fontos társai a civil szervezetek és civilek. A helyi civil élet tagjaival a harmonikus, konstruktív együttműködést, összedolgozást kiemelt feladatunknak tekintjük. Kiemelt cél, hogy a település minden polgárának korra és nemre való tekintet nélkül kielégítő, érdeklődési körének megfelelő programokat biztosítsunk.

A településen sportolási lehetőségre jelenleg adott az infrastruktúra. Műfüves pálya, tornaterem rendelkezésre áll, ami a teremsportra is lehetőséget ad.

Településünk vezetésének legfőbb célkitűzése, hogy Réde községet lakói számára élhetőbbé, biztonságosabbá, inspirálóbbá, az ide látogatók számára attraktívabbá tegye, és a biztosított szolgáltatások színvonalát, azok körét növelje. Gazdasági, emberi és infrastrukturális potenciálját, ezen cél érdekében a lehető legmagasabb szinten kívánja igénybe venni azzal, hogy a rendelkezésre álló erőforrásokat hosszú távon fenntartja.

Réde, 2025. április 29.

Farkas Lajos
polgármester

Záradék:

A 2024-2029. évi Gazdasági Programot Réde Község Önkormányzat Képviselő-testülete a 29/2025. (IV. 29.) számú határozatával elfogadta.

Réde, 2025. április 29.

dr. Rácz Máté
jegyző

